УТВЪРЖДАВАМ,
ЗАМЕСТНИК-РЕКТОР
ПО НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА
ДЕЙНОСТ: /п/

доц. д-р Мария Воденичарова

ИЗПИТНА ПРОГРАМА

за провеждане на конкурсен изпит от кандидат-докторанти

по специалност „Стопанска история“,

професионално направление 3.8 Икономика

Изпитът по специалността се състои от две части – двумодулен писмен и устен изпит. Двете части се оценяват поотделно, а крайната оценка е средноаритметична. Първият модул включва 19 изпитни теми. Вторият модул предвижда разработване на научно есе по проблематика, съдържаща се в първия модул.

А. Първи модул

1. Стопанско развитие по българските земи през Възраждането.
2. Възстановяване и уредба на Третата българска държава (1877-1879 г.).
3. Икономическо развитие на Източна Румелия.
4. Икономиката на България от Освобождението до края на XIX век.
5. Икономиката на България в началото на XX век.
6. Стопанска политика на българските правителства след Освобождението до 1912 г.
7. Икономиката на България по време на войните (1912-1918 г.).
8. Икономиката на България между двете световни война (1919-1939 г.)
9. Стопанска политика на българските правителства между двете световни войни (1919-1939 г.).
10. Военновременната икономика на България (1939-1944 г.).
11. Държавно-политическата система на България след Втората световна война (от 1944 г. до края на XX век).

12. Българската икономика в преход (1944-1948 г.).
13. Установяване на централизирана планова икономика в България и нейното развитие до средата на 70-те години на XX век.
14. България и социалистическата икономическа интеграция.
15. Снижаване темповете на икономически растеж и криза на българската социалистическа икономика (втората половина на 70-те и 80-те години на XX в.).
16. Индустриалната революция (втората половина на XVIII – първата половина на XIX век).
17. Особености в икономическото развитие на основните държави през „дългия XIX в.“
18. Световната икономика между двете световни войни.
19. Основни насоки в икономическото развитие на света след Втората световна война.

Препоръчителна литература:

Аврамов, Р., Комуналният капитализъм. Из българското стопанско минало. Т. 1-3, С., 2007.

Беров, Л., Икономическото развитие на България през вековете. С., 1974.

Беров, Л., Стопанска история. Икономическото развитие на света от древността до наши дни, С., 1999.

Димитров, М., Държавата и икономиката на България между двете световни войни (1919 – 1939 г.) С.,2014.

История на железниците на България, С., 1997.

История на финансовата и кредитната система в България, т. 1-3, С., 1983.

Колектив, Увод в стопанската история, С., 2011.

Развитие на индустрията в България, С., 1990.

Larry Neal and Rondo Cameron, A Concise Economic History of the World. From Paleolithic Times to the Present. Oxford University Press, 2016 (5th Edition).

Критерии за оценяване на резултатите от писмения изпит:

Оценката от писмения изпит е функция от следните критерии: степен на познаване на фактологичния материал, възможности за анализирането му, очертаване на тенденции в стопанскоисторическия процес, критично мислене, степен на осведоменост за съществуващите становища при оценка на изследваната проблематика; изразеното лично мнение и начинът за аргументирането му.

Б. Втори модул: научно есе – примерни образци

1. Какво е отражението на железопътния транспорт върху стопанското развитие на България и по света?
2. Какви са икономическите последици от Съединението на Княжество България и Източна Румелия?
3. Защо Индустриалната революция започва точно във Великобритания?

Критерии за оценяване на научните есета:

Желателно е кандидат-докторантите да познават различните мнения, изказани в литературата по темата на есето и да покажат своето мотивирано становище. Ще се оцени високо способността за контрафактуално мислене, дори то да не съвпада с мнението на изпитващата комисия.

Препоръчителна литература:

Пенчев, П., . За същността и смисъла на стопанската история. В: Известия на Центъра за стопанскоисторически изследвания, т. 2, Варна, 2017. Виж текста на статията тук: http://csii.bg/wp-content/uploads/Izvestiya-Tom_2_2017.pdf

Маджаров, М., Източна Румелия (Исторически преглед). С. 2015, второ издание.

Clark, Gr., A Farewell to Alms. A Brief Economic History of the World. Princeton University Press, 2007.

Начин на провеждане на конкурсния изпит по специалността

Преди конкурсния изпит изпитната комисия подготвя изпитните билети. В тях са включени всички теми от изпитната програма. Комисията подготвя и четири различни варианта за писане на есе. Тяхната тематика е по теми от първия модул. Писменият изпит се провежда на дата и място, предварително обявени на сайта на катедра „Политическа икономия“. Писменият изпит е анонимен и продължава четири астрономически часа общо за двата модула. Един от кандидатите, определен на случаен принцип от комисията, изтегля един от изпитните билети и един от четирите варианта на научното есе и ги обявява на всички кандидати. Писмената работа се разработва от кандидат-докторантите върху предварително раздадените от комисията комплект материали. След приключването на разработката си или след обявяване на края на писмения изпит всеки кандидат-докторант изписва на предварително предоставената му бланка трите си имена, както и датата на изпита. Собственоръчно поставя бланката в малкия плик и го запечатва. Писмената работа и малкият плик се поставят и запечатват в големия плик пак собственоръчно от кандидата в присъствието на член от комисията.

Кандидатът се подписва, че е предал писмената си работа върху списък, предоставен му от член на изпитната комисия, който също се подписва.

След обявяване края на писмения изпит всеки един от членовете на изпитната комисия проверява работата на кандидат-докторантите по всеки един от двата модула. Оценяването е по шестобалната система. Оценките на членовете на комисията образуват средноаритметична оценка за всеки един от модулите. Крайната оценка на писмения изпит е средноаритметично число от сбора на крайните оценки на двата модула. Кандидат-докторантите се уведомяват за общата оценка до час и половина след приключването на изпита. До устен изпит се допускат кандидатите, получили оценка не по-ниска от „много добър" (4,50).

В хода на устния изпит комисията преценява знанията на кандидат-докторантите, имащи отношение към теми, включени в изпитната програма (първи модул). Критериите за оценяване на резултатите от устния изпит са аналогични с критерии за оценяване на резултатите от писмения изпит. Крайната оценка на устния изпит е средноаритметично число от сбора на дадените от отделните членове на комисията оценки. Кандидат-докторантите се уведомяват за оценката си на устния изпит до половин час след приключването му.

За успешно положили цялостния изпит се считат кандидатите, получили средна оценка от писмения и от устния изпит не по-ниска от „много добър" (5,00)."

РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА
„ПОЛИТИЧЕСКА ИКОНОМИЯ": /п/
проф. д.н. Пенчо Пенчев